

# Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi pol, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četrt leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četrt leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXX.

V Ljubljani 19. prosinca 1877.

List 3.

## Pij IX katoliški mladini.

II.

*Pismo sv. Očeta papeža Pija IX zedinjenim katoliškim družbam v Belgiji.*

„Našim ljublim sinovom predsedniku senatorju Cannaert d'Hamale-u in udom katoliških družb v Belgiji.

Pij IX, papež.

Ljubljani sinovi, pozdrav in apostolski blagoslov! Kolikor hujši je dan na dan stan Cerkve, kolikor nesramnejše njeno veljavo z nogami teptajo, in kolikor vedno naraša terdovratnost, s katero si prizadevajo katoliško edinost uničiti in nam odtergati naše otroke, toliko svetlejše, ljubljani sinovi, se tudi blišči vaša vera, vaša verna ljubezen in vaša vdanost do tega Stola Petrovega.

Svoje svete, svoje moči in svoje pripomočke združujete s tem namenom, ne le da bi prizadevanje brezbožnih spodbili, temuč tudi da bi vernike z vedno ternejšo vezjo z nami združili. Posebno pa na tem pobožnem početju hvalimo to, da ste, kakor se nam pripoveduje, polni merzenja do katoliško-liberalnih načel, ktere si prizadevate po svoji moči iz sere iztrebiti.

Tisti, ki so okuženi s temi načeli, kažejo sicer ljubezen in spoštovanje za Cerkev in se zdi, da v njeno brambo obračajo svoje zmožnosti in moči: ali vendar si prizadevajo njenega duba in njen nauk spriditi in vsak izmed njih, kakoršna je posebna namera njegovega duha, je pripravljen se v službo nastavljaati samoblastnikom in tistim, ki kujejo postave v korist lažnjive prostosti: potrebno se jim zdi to pot hoditi, da bi odpravili vzrok prepira, da bi sprijaznili napredek sedanje družbe z evangelijem, in zopet naredili red in mir, češ, da bi luč zamogla obstati poleg teme, in kakor bi resnica ne nehala biti resnica, berž ko se ji stori sila, ker jo od njenega pravega pomena odvernejo in jo tako oropajo tesno z njo sklenjene stalnosti.

Ta zapeljivi nauk je nevarniši kot očitno sovraštvo, ker se pokriva s prikupljivim ogrinjalom gorečnosti in keršanske ljubezni; če si skerbno prizadevate neprevide od tega odvracati, bote gotovo izruvali nesrečno korenino razpora in bote z vspehom delali za to, da se sklene in ohrani tesneje združenje duš.

Vam, ki se s tako nepogojno vdanostjo podveržete vsim naukom apostolskega Stola, od kterege ste tolikrat vidili zaveržene liberalne načela, ni treba tega opomina; pa želja, vam vaše delo polajšati in vspešnejše storiti, nas je nagnila, da smo vas spomnili te tako imenitne reči.

Tako tedaj bojujte serčno naprej dobri boj, kterege ste začeli, in prizadevajte si dan za dnevom vredniši postati Boga in Cerkve, oziraje se na krono, ki bo enkrat vaše plačilo. Za zdaj vam glasno izrekamo hvalo za vašo službo in želimo vaši družbi vedno več razširjanje ter obilnost nebeških blagrov. Naj bode apostolski blagoslov predznamje te milosti; podelimo vam ga s serčno ljubeznijo, ljubljani sinovi, v dokaz naše očetovske dobrohotnosti.

Dano v Rimu pri sv. Petru 8. majnika 1873, v 27. letu našega papeštva.

*Pij IX, papež.*

Vidite, prijatli, v tem lepem, resnem in ob enem tako očetovskem pismu sv. Oče vošijo srečo zvestim katoličanom, obračajo se pa na novo zoper tiste katoličane, ki se dajo zapeljati, bodi si po predsodku, ki izvira od izreje, ali po društveni ali politički okolici, v kateri po nesreči živé, — pravi mons. Segur, ki uči iz papeževih govorov, da Bogu in pa lažnjivemu prostomiselnstvu ob enem se ne more služiti.

## P. Karol Antonievič.

(Dalje.)

Ni se čuditi, da so se prizerčnega governika bolečine lotile v vratu in v persih, ampak čuditi se je, da ga tako neprestano in neverjetno silno delo še poprej ni pokopalo. V Lvov se pripeljavši se zgrudi na bolniško posteljo, ki ga je dolgo držala vteanjenega. Toliko da si malo opomore, se že pripravlja za novo delo. Opasati se mu je bilo pač treba, pa ne zato, ker ga je klicala dolžnost, temuč opertati se mu je bilo, ker je bil primoran svojo domovino zapustiti — takrat namreč je bil jezuitovski red odpravljen v vsem avstrijskem cesarstvu. Mnogo bi se dalo pisati o tej črni čednosti, pa molčimo.

Dosti je, P. Antonievič je bil iz svoje domovine, ktero je navdušeno in umno ljubil, na tuje pregnan. Vendar, ker je bil imenitna osebnost ne samo po rodovini, temveč veliko bolj po svojem apostolskem delovanju in ker je bil verh tega telesno onemogel in boleden, zato mu je bilo dovoljeno, da siné v deželi ostati. Čez zimo ostane P. Antonievič v Lvovu; bilo pa je zanj dolgočasno in mučno. Da se mu zdravje poverne, ga pošljejo njegovi predniki v Pasiečno na Karpate, kjer naj bi si v čistem zraku od tolikega dela odpočil. Ta kraj v pismih tako-le popisuje: „Sedem milj od Stanislavova je vasica, ako se smejo po gorah raztresene in kakor orlove gnjezda na skale obešene kočé tako ime-

novati; to je Pasiečna, ktero mi je božja volja do nekaj časa za prebivanje in znabiti tudi za grob odločila. Ko sem se tako vozil v naše gore, mi je bilo dobro in mirno pri srcu. Bilo mi je, kakor bi bil na novo pre-rojen. „Kakor orlu bom tvojo mladost omladil.“ Te besede sv. pisma sem razumel v tem trenutku. Tukaj je vse veliko in velikansko, vredno Njega, ki je to vstvaril. Tu reke veličastniše šume, tu gozdi svečaniši verše in skale so ko od Božje roke pred stoletji postavljene altariji, s kojih se neprenehoma oblaki kakor kadilo k nebu vzdigujejo.“ Huculi so, ki v teh gorah živé, ubogo in siromašno ljudstvo, ki pod milim nebom drugega nima, ko obilno uboštva, pa je vendar srečno in veselo, ker zvesto hrani največji pa edini zaklad, svojo detinako vero. Antonievič, ki je bil zmerom ljubeznjiv in prijazen, se je med njimi kmalo vdomačil. Postal je Hucul in kot tak je prebival v koči, ktero bi mu bil lahko prvi vihar poderl, in vsak večji potoček odnesel. Če je bilo le vreme za to, da je mogel kam ven iti, nikakor ga ni bilo pod streho obdržati. Hitel je od kraja do kraja, od koče do koče, čez hribe, čez skale, čez prepade, da je tolažil in pomagal, kajti ravno takrat sta stradež in bolezen hudo zdelovala uboge hribovce. „Po vseh hribih potujem s palico v roki, z brevijem pod pazko; po vseh kotih sem znan. Dobro mi je med tem ubogim ljudstvom, ker ga ne smem podučevati — predniki so mi prepovedali spovedovanje in pridigovanje zaradi mojega slabega zdravja — pa nobene priložnosti ne zamudim, ga tolažiti in mu kako besedo od večnih resnic na serce položiti. Jaz ljubim naše ljudstvo iz vsega serca; hotel bi zanj živeti in umreti, ko bi božja volja bila.“ V Zieloni, neki vasici, se je zaradi stradeža in ubožčine vgnjezdil legar. P. Antonievič prosi milošnje pri znancih, prijateljih in tujcih, da nakupi živeža, ki ga med najbolj stradajoče razdeli. Tako je delal, tako je skerbil bolehnemu jezuitu za svoje rojake, za občini blagor svojega ljudstva. Po drugi Evropi so pa časniki bučali, naj se jezuitovski red zatré.

Kader mu slabo vreme ni pustilo iz koče, tedaj je čas v to porabil, da je spisoval svoje dogodke. Tukaj je spisal svoje misijonske spomine, iz katerih smo toliko posneli. Verh tega je spisal tudi „tolažbo za sirote, 10 premišljevanj za terpeče duše“. Te premišljevanja so pač navdajanja in razsvitljevanja, ki jih je Bog njemu pošiljal. V razgovorih, ki se gode med dušo in med Zveličarjem, daje tolažbo stiskani duši, ktero vodi po raznih potih h križu, k edinemu studentu tolažbe. „Ave crux!“ Tako se končajo premišljevanja. „Bodi pozdravljen, sveti križ, na katerem se je godilo delo mojega odrešenja! V tvoje znožje čem položiti vse križe svojega življenja. Hočem terpeti, ker te hočem ljubiti, in ti si me učil, o Jezus, da prava ljubezen mora križana biti.“ (Dalje sledi.)

## Altar v katoliški cerkvi.

(Konec.)

### III.

Slišali smo zgodovino altarjev in tudi cerkvene pravila zastran njih; in če sedaj pogledamo na naše altarje, kakoršni so v resnici, berž spoznamo, da je mnogokrat pri njih dokaj nepravega, necerkvenega. Spregovorimo tedaj še nekaj besedi o tem, na kaj bi se imelo posebno gledati, ako se napravlja nov altar, ali če se stari predeluje, da bo v cerkvenem duhu izpeljan, vsaj kolikor je dandanes in po sedaj vladajočem okusu mogoče.

1. Opomnil sem že, da se je dandanes že skoraj med ljudstvom zgubil pravi umen (zapopadek) o altarju; vsak išče le visoke stavbe z mogočnim stebrovjem in z obilnimi svetniki. Bilo bi tedaj najprej potrebno, da se več skerbí ima in več pozornosti obrača na pravi altar, na altarno mizo. Ta naj bi bila kolikor mogoče velika, dolga, zgoraj prostorna, natanko po cerkvenih pravih izdelana ter kamnita. Naj se poskerbí, da se vsaj za veliki altar dobí kolikor mogoče velika verhna altarna plošča, marmornata ali iz bolj priprostega kamna; ta naj sloni v obliki mize na 4, 6 ali več podporah v podobni ličnih romanskih ali gotiških stebričev in vmesni prostor naj se pozida z opekami, naj se spredaj čedno olika in pomala — ali naj se pa spredaj čedno zrezljane plošče vdélajo, pa tako, da stebričev ne pokrivajo, ampak da se ti čedno odlikujejo. Ako pa ni mogoče verhni plošči dati za podporo čednih stebričev, naj se ves podporni zid izpelje iz natornega kamna in naj se ta podporna stena okusno spredaj olika. Če se pa to zidano podnožje zadela in zapáži z lesom, kakor se pri nas večidel godi, je gledati na to, da ob sprednjem robu menze ta lesena stena ni preveč od verhne altarne plošče proč, sicer bi mašnik med sv. mašo ne mogel rok pokladati na altar, kakor mu veleavajo rubrike, ampak pokladal bi jih le na sprednje deske. Ta napaka je pogostna pri naših altarih; določilo pa pravi: „manibus ita junctis super Altare et positus, ut digiti parvi duntaxat plenum anterioris partis mensae Altaris tangent.“

Da se pomen altarja lepši ohrani in da se zamore večja skerb ohraniti na altarno mizo, so zelo zelo priporočiti taki altariji, kjer menza sama za-se stoji, ločena od druge stavbe in da na altariji drugega ni, kot tabernakelj v sredi z altarnim križem, ob straneh 2 moleča keruba, svečniki in kanontablice. Stebrovje s podobami in vsa tista dandanes navadna stavba naj bi bila za kake 4–5' zadej in ob steni. Pri taki napravi se vsaj spozná, kaj je altar in kaj pridévek. Naj se pa tako imenovana altarna arhitektura že derži menze, ali da je zadej na steni — naj nikoli ne bo tolika, da v primeri ž njo pravi altar kar zgine, da očesa ne vleče od tega, kar je naj imenitnejšega. Mnogokrat bi se denar boljše in potrebnije porabil za cerkveno obleko, za sv. posode.

2. Gledati je, da karkoli že stoji na altariji, se s tem nikoli ne zmanjšuje prostor na menzi. Manj ko 2 čevlja na široko naj bi zgoraj na altariji ne smelo nikoli biti prostora. Stojalo za svečnike in za svetnike naj nikoli menzi ne jemlje prostora.

3. Tudi je skerbeti, da altarni križ vedno odlično mesto dobí in na takem kraji stoji, da ga lahko vidi mašnik in ljudstvo.

4. Zlog altarne stavbe bi se imel v prvi versti ravnati po zlogu cerkvene zidave. Škoda, da večina naših cerkvá ni v čistem zlogu zidana, pri mnogih o kakem opravičenem zlogu še sledi ni — pri vsih takih cerkvah se še narbolj podajajo altariji romanskega zloga.

5. Kar se tiče tabernakeljna po velikih altarih, naj je ta z vso skerbjo in kar se dá nar lepši izdelan — bodi tak in toliko velik, da se na prvi pogled vidi, da je ta hišica Božja narpoglavitnejša reč na altariji. Na tabernakelj se ne smé postavljati nobena reč. Shramba presv. Rešnjega Telesa ne smé biti podnožje ali pručica za nepotrebno šaro!

6. Svečniki na altariji naj ne bodo previsoki. Če je mogoče, naj bi se vernili k svečnikom prejšnjih stoletij, ki so bili nižje in iz lite rude, iz mesinga in enake tvarine. Res so dražji, pa so za zmeraj, in kako lahko jih je snažiti.

7. Ako se napravlja novi altar, ki mnogokrat stane tisoče in tisoče, naj se nihče preveč ne zanese na podobarja ali kamnoseka samega. Naši mojstri so mnogokrat zgolj samouki in jim rado manjka teoretičnega znanja in zapopadka o cerkvenem duhu in cerkveni umetnosti. Daj si od mojstra najprej narediti obris altara in podobo, in če si potem sam ne upaš razsoditi, svetujem ti, da n. pr. pošlješ obris v Gradec katoliški družbi za cerkveno umetnost. Zraven tudi povej, kakšna in kako velika in visoka je cerkev, v kateri ima stati novi altar. Ta družba ima izvrstne umetniške moči med seboj in jako radi postrežejo z dobrim svetom. Tako ravnaj in dragi denar za novi altar bo prav obnjen.

Z.

## Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Zagreba, 11. pros. (*Poterjenje darav za pribegle. Dekliško malo semenišče.*) Prizanesite, da sem na poterjenje 18 gl. za bosenske pribegle Vas tako dolgo pustil čakati. \*) Opravila od vsih strani me tako obsipajo, da nisem že več sam svoj. Velik del leta, brez razločka letnega časa, pri toliki razširjenosti naše redovne okrajine usmiljenih sester moram obrniti za popotovanja, zlasti v novejšem času. Vaši darovi so bili sprejeti s posebno hvaležnostjo od podpornega opravištvu, ker državna podpora pribeglih komaj toliko zadostuje, da so oteti smerti za lakoto, in še zmeraj se ne vé, kdaj bo konec. (Ravno te dni so pisali iz Dubrovnika, da mnogi Bošnjaki in Ercegovci, ki prav malo upajo turškim izboljševanjem, zopet pribegajo v Avstrijo. Vr.) Pri vsem tem, da pohlevna zima stan pribeglih nekoliko zlažuje, je vendar mrtvija med njimi silovita. Toraj se milošnje sedaj zares skoro ne morejo bolje obračati.

Na vprašanje, če bi sprejeli v malo napravo neko ubožno deklico iz Ljubljane, odgovarja pred. g. kanonik Höpperger, da to ni moč. Imajo sicer ondi nekako malo semenišče usmiljenih sester, v katero se sprejemajo ubožne male deklice, in ako imajo poklic, se odgojajo za usmiljene sestre; toda po eni strani se jim čedalje bolj pomočki odtegujejo, da bi mogli več tacihi otrok sprejemati; po drugi strani pa se sestram vedno več tacihi vsiljuje, ki se jim nikakor ne morejo ubraniti, namreč s tistih krajev, koder imajo šole ali druge naprave, imenito iz Bosne in Ercegovine. V Zagrebu v hiši usmiljenih sester je vse prenapolnjeno, ter so bili prisiljeni najeti celo stanovanje sosednje hiše, da morejo vse pod streho spraviti. Sprejetje v malo semenišče je bilo treba toliko vtisniti, da le čez 12letne deklice so se mogle sprejemati. Kako radi bi več storili za revšino, ako bi bilo moč!

Iz Českega se veselo glasi, piše „Katol. list“, da ondi katoliška reč dobro napreduje. Zlasti goreče dela katoliško društvo v Pragi. Keršanska akademija pa z veliko ljubeznijo goji keršansko znanstvo in umetnost, cerkveno glasbo in starinarstvo (arheologijo). Kakošen duh pa veje med duhovstvom, zlasti mlajšim, kaže naslednji dogodek. Novega leta dan so dobili izveratni redovniki v Pribramu z Dunaja pozdrav, da se jim dohodki izmaknejo. Govoril je zanje — pa zastenj — v gosposki zbornici nadškof Kučer. Že 3. prosenca se je naznanil v „Čechu“ klic gorečega kanonika dr. Karlacha do českega duhovstva, naj bi sprejemalo „intencije“ za ohranjenje nedolžnih redovnikov. In že pred

nekterimi dnevi se jih je toliko oglasilo, da je obstanek Pribramskih redovnikov zagotovljen.

Iz Svete dežele. V Jafi se iz misijonskih pomočkov kupili letošnje spomlad turško terdnjavo nad ondotnim frančiškanskim samostanom, — srečna in potrebna pridobitev, ker je bil do zdaj silno tesen prostor za redovnike in za romarje, kateri se tako rekoč vsi tam ustavljajo, ter je tudi cerkev majhna in ubožna. Od obeh strani zagrajeni, med greki in armenci, so bili le še zmožni samostan zadej kviško še kaj razširiti in tam je stala oblastna turška terdnjava. Zdaj so jo vendar pridobili, in prej ko mogoče jo mislijo začeti prezidavati.

Stanje kristjanov v Sveti deželi, se zdi, postaja nevarno, posebno v Aki (St. Jean d'Acre-u) so Turki razburjeni nad kristjani. Ni ga skor dné, da bi ne bili nekteri kristjani psovani ali v svoji osebi ali v svoji veri. — Mesca vinotoka je bil celó francoski podporočnik (vice-konzul) suvan od vojaka stoječega na straži. Memogredočega je namreč vojak sunil s puškinim kopitom. Vprašan, če ga pozrá, vojak prikima in poterjuje odgovor še z nekterimi sunljeji.

Podporočnik ni hotel biti vzrok nesreči. Zatorej je naznanil to samo deželnemu poglavarju (governérju), kateri je dal prederzneža zapreti. Toda čez nekaj dni je polkovnik vojaku zopet odperl ječo. Na telegrafično poročilo višemu poročniku (velikemu konzulu) o tej reči je prijadrala korveta (nagla ladija) iz Beirut-a. Poveljnik je zahteval ostro kaznovanje. Vojak je bil vklejen v železje in reč se preiskuje.

17. listopada m. l. pišejo iz Jeruzalema:

Ravno sem se vernil s Sijona (latinskega pokopališa), kjer smo našega dobrega očeta obrednika (ceremonista) P. Rafaela da Taranto (enega naj starejših redovnikov v Sveti deželi in neutrudljivega delavca) slovesno pokopali pri obilni vdeležbi.

P. Ratisbon (ki je bil obolel) si je, hvala Bogu, zopet opomogel. Le-tá je namesto zemljiša na Oljski gori, kjer je hotel napraviti vstav „sv. Petra“ za dečke, pozneje naletel na zapreke v kupovanji in našel marsikaj nepripravnega, kupil je za vstav sv. Petra drugo zemljiše pred Jafskimi vrati (ob večerni strani mesta), katero imajo splah za dokaj pripravno. (Kupnine je še veliko plačati in za zidanje bo tudi še veliko denarja treba; močno bi bilo torej žeteti, ko bi se kak premožen dobrotnik v Evropi spomnil te lepe naprave.)

Vračaje se iz Jafe te dni se nas je vozilo na treh vozovih petnajst oseb, med temi tudi devet novih redovnikov za jatrovo deželo: dve francoski karmelitarici (za Oljsko goro), dve sestri sv. Jožefa, en karmelitar. Drugi so bili francoski in španjski romarji, med njimi tudi stara kmečka mamica, ki je éversto in s spodbudno gorečnostjo romala skoz Rim. Z Nemškega in Poljskega ni nikogar tukaj; preveč so se menda ostrašili po časnikih, dasiravno je bil do zdaj v resnici, saj tukaj, naj lepši mir.

Do zdaj smo imeli že nektare kratki dež, kar je znati, da kaže redno zimo. Vode že mnogotero primanjuje, ker od lanske zime niso bile polne vse kapeice.

(D. heil. Id.)

## Trojno zvonjenje.

Saj danes še nedelja ni  
In v pratki praznik ne stoji,  
Pa slišim tolikrat zvoniti  
In vidim toliko ljudstva priti!  
Zvonjenje trojno kaj pomeni,  
Priprosta pesem razodeni!

\*) 12. pros. smo zopet ravno tje poslali v novo nabranih 29 gl. 47 kr.

Ob osmih zjutraj je zapél  
Slovesno mило zvon vesel;  
Povabil dans je otročiče,  
Nedolžne dečke in dekliče;  
Ovenčani naj v cerkev grejo  
In prvič Jezusa sprejmejo.

Preljubi! gine naj še nas  
Zvonov ta presunljivi glas! —  
Tud' nas so enkrat pripravljali  
In nam — ne bom pozabil — djali:  
„Obljubo kerstno ponovite,  
Nedolžni — dobri ostanite!“

Enajsto uro zadoni,  
Zvonenje ubrano se oglasi —  
Vmés godba, vrisk \*) in strel se čuje,  
Občinstvu svatbo oznanuje,  
Že tu sta ženin in nevesta,  
Ki svatovsko k poróki gresta.

Zvonenje se sicer glasi  
Enako, kakor druge dni —  
Saj zvon nikogar nič ne sodi —  
Pa ginenja dokaz vam bodi:  
„Nevesta ima deviški venec  
Ves čist je ženin, éverst Slovenec!“

Kako da še po polu dné  
Zvonovi danes se glasé?  
Oh blede smert je krog hodila,  
V naj boljši hiši se oglasila —  
In vsi tako zdaj govorijo:  
„Oh škoda, da že tej zvonijo!“

Enkrat bo zvon tud' tebi pél,  
Slovo bo mesti tebe vzél;  
Ne bo te hvalil in ne grajal,  
Kot spovednik — kar nič ovajal;  
Pa vsim, ki vejo, da ohranil  
Nedolžnost si, bo serce ranil.

A. K.

## Misijonske sporočila r. P. Valjavca.

### XXIV.

*Praznik mučencev japonskih in prvi govor presv.  
Serca Jezusovega na čast.*

Četertega svečana je odnesel hitri hlapon oo. prednika, Stareta in Kosa na Slátino k sv. Križu na Štajersko v sv. poslanje; ostal sem tedaj sam in verh tega še bolan doma. Pride 5. svečan, god sv. japonskih mučencev in perva nedelja mesca.

Altar se je ozaljšal in mala podobica sv. treh mučencev se okusno postavi nanj. Cerkev ob četert na devet nagnjetena tako, da so se vélike cerkvene duri odpreti mógle čeravno je bil velik sneg in ostra sapa zunaj. Spovedovanja tudi v nedeljo toliko, da se človek še oddahniti ni utegnil. Popoldne zopet čez in čez polna cerkev. Bil sem jako bolan — ali Gospod je pomagal. Težko sem govoril — toda misel, na Kranjskem, in prvičkrat v čast presv. Serca Jezusovega govoriti! mi je dala veselje in moč, da se je ljudém serce tajalo ko vósek pri ognju, ko sem jim iskričico ljubezni Božjega

\*) Nespodobno je, če še takrat vriskajo in razsajajo, ko ženin in nevesta gresta sv. zakrament prejét.

Serca do nas v govoru pokazati hotel. Peti svečan je bil tedaj vseskozi vesel dan za-me, čeravno sem zavezan maševal, zavezan govoril — razvidil sem, da je na Kranjskem rodovitno polje za družbo našo. — O kak razloček med Požego in Repnjami — med Slovenci in Slavonci! Kar se loči temna noč od belega dneva, toliko Krajna od Slavonije.

V resnici, hvaliti moramo Boga, da nam je po dolgi suši duhovni dal gledati pádanje svoje nebeške rose, svojega preobilnega blagoslova, kterega smo zastonj leta in leta med svojimi brati v lepem jugu pričakovali — ali nikdar pričakali. Naj bi ta duhovni, obilni dež Božje milosti vedno zelene klice za nebesa pogнал, naj presveto in preljubeznjivo Serce Zveličarja iz tega malega doma svojega zarés na vse štiri strani svetá Slovenije mile razliva, ko iz studenca, živo vodo večnega življenja, tisto vodo naj razliva rôdu vernemu, od ktere je pri sv. Janezu Samarijanki govoril, da vsak, kdor pije od nje, ne bo žejin vekomaj, — ampak bo v njem zares studenec vode izvirajoče v večno življenje, ki mu bo utolažila dušno potrebo vsako za vselej, ktere moč mu bo posvetila in osrečila dušo ne samo v tem, ampak tudi v prihodnjem življenji. Naj bi bil naš mali, verni slovenski narod ves tudi kmali posvečen po svojih viših pastirjih, kakor je tirolski rod mu posvečen!

### *Vélika devetnica na čast sv. Frančišku Ksaverju.*

Kje so časi srečni, blaženi, ko je slavni apostelj Indov in Japoncev, neumerljivi Frančišek Ksaverjan, iz nebes gledal neštevilne trume pobožnih očetov naših, zbrane na gornjegranskem holmci avojem okoli lepe in bogate cerkve svoje v doljnem Štajerji, kjer je storil toliko slavnih in preslavnih čudežev, sosebno narodu našem?! Zginili so, slava Ksaverjeva se le v knjigah spominja še, — od vélike devetnice Ksaverjeve narod danes le malo kaj tu in tam še vé. — Že od nekdanj mi je slika sv. apostelja indijskega, ko zamorčika kerščuje, dopadla, rad sem jo povsod gledal ko deček še. In ko sem od vélike devetnice njegove l. 1861 prvič pri sv. Andreji na Koroškem slišal in poslušal v nekdanji vladikovi kapelici zvečer pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom mogočne akorde dramiti sveto tišino klečečih sinov sv. Ignacija v molitvi in serčnih diblejih utopljenih in ogledoval sorojake svoje, sobrate v Gospodu z živo vero in z zaupanjem globokim, da jim bo Jezus uslišal hrepenenja njih — sem dobil sam toliko vero in tolik zaup do sv. Ksaverjana, da še danes, čez celih 10 lét pozneje, nepremakljivo terdno zaupujem sv. Frančišku v vsaki potrebi, da me bo uslišal, ko ga bom česa poprosil s terdno vero. In reči móram, vse vse mi je do danes storil, mi sprožil od presv. Serca Jezusovega, česar koli sem ga bil prosil; Repnje so le njegovo delo, sv. Ksaverij nam je hišo zidal, cerkev postavil, vse oskerbel v hiši in svetišči repnjiškem.

Želel sem zatorej sv. Ksaverjanu na čast v Krajni veliko devetnico enkrat slovesno napraviti, kar bi se dalo. — Kako sem bil toraj vesel, ko mi prevzvišeni knezovladika l. 1869 spet pišejo v Požego, da bi postne govore kakor l. 1868 v stolni cerkvi prevzél koj drugo leto. Mislil sem, zdaj imam lepo priložnost voditi devetnico Ksaverjevo v njegovi kapelici pri sv. Jakopu, v nekdanji cerkvi družbe Jezusove, jo prav svetično obhajati. Če sem ravno zavoljo nekterih pomišljal, jeli bi šel ali ne šel, sem vendar sklenil v večo Božjo čast in zveličanje duš knezu voljo spolniti in spet v Ljubljano iti; ker sv. Frančiška devetnica, da bi se tudi kranjskim Slovencem obznanila, me je sosebno gnala iz Požega, kjer še ljudstvo zanjo ni hotlo vediti. O. državnik, ker je premalo bilo časa za pisanje sem in tje, mi ber-

zobjavi iz Beče, ako ne grem, da naj se sam izgovorim pred knezom. In glej, človek obrača, Bog pa oberne: prednik požehki pravi, naj grem ad mojorem Dei gloriam namesti 5 tisučem, kakim 100 graničarjem v Gjurgjevac „prodikat“ — in devetnica sv. Ksaverja je proč. Svetla zvezda zasvetila, svetla zvezda ugasnila!

Zato pak mi je Gospod v Repnjah dal svetično obhajati devetnico sv. Ksaverjana. Dale so se natisniti male bukvice svetniku na čast, „Milostna devetnica“ imenovane — in glej — ko pride 3. sušec, začnem devetnico slovesno kar se dá v cerkvi naši. Napravil je naš izvrstni brat Marković lep, zal, krasen altarcček na mestu, kjer sedaj stoji Frančiškov darilnik. Naj lepše cvetke so mi poslali sredi merzle zime v Repnjah še iz Ljubljane. Dekleta so nabirale zvončike izpod snega spróti, tako da je imel Ksaverij vedno sveže cvetje okoli sebe. Frančiškova podoba je bila vsa v zelenji in cvetkah — rudeča lučica je celi dan gorela na njegovem altarcčku. Zjutraj pa po sv. maši sem šel vsaki dan s knjižico k temu altarcčku in sem molil na glas molitve Ksaverjeve in litanije njegove. Ljudstva sleherni dan cerkev polna, bil je zdaj v Repnjah veliki praznik. Spovedovanja tolikanj, da niso mogli ljudje nikakor na versto priti, po celi dan ne. K sreči pridejo očetje iz sprelepega misijona kamnogoriškega domú. Ljudstvo jih vse obsuje in bilo je kakor o misijonu zdaj v Repnjah. Iz vsih obližnjih vasi hité skup, vse kupuje knjižico devetdnevnično in ginjenega serca molijo in prosijo sv. Frančiška, kar jim je na serci, ter se skesano spovedujejo, da bi jih Gospod na prošnjo sv. Frančiška potem toliko raji uslišal. Nekteri, celo iz domače vodiške duhovnije radi v Repnjah prenočujejo, da bi tolikanj gotovše k spovedi prišli drugi dan. In tako se je prigodilo, da je neka uboga žena, ki je imela edino kravico za-se in za otročiče v hlevu, od ktere so živeli, v devetdnevni ob kravo prišla, ko je v Repnjah naslednjega dneva spovedi čakala. — Britko je jokala hčerka in klicala sosede, naj grejo za tatom, ki jim je ukradel ravno kar kravico, vse življenje njih odvezl. Prosi dvajstletna, naj se njé in matere in njenih bratcev in sestic usmilijo, naj grejo za kravico po sledi. Res, ob 9 zvečer je grejo iskati, grejo za sledjo — ali ko do velike ceste pridejo, ne vejo ne naprej ne nazaj kravice iskati. Grejo čez Savo tje v en dan — in lej čuda — ravno ko tat kravo v hlev pelje, ga najdejo, par ur pod Ljubljano. Veselo pridejo z najdeno kravo domú, pripovedujejo čudni dogodek, in žena, ki je devetnico opravljala, pravi: sv. Ksaverij jo je najti dal, ni se pustil osramotiti v svoji devetnici véliki svetnik — in nesreča je ženi še bolj vterdila zaupanje do svetnika.

Koliko je Ksaverij v tej prvi devetnici ljudém sprosíl posamezno, ne vém — le toliko rečem, da je zaupanje veliko do sv. Frančiška zdaj v Repnjah po tej devetnici. Nepozabljiva mi ostane ta prva svetičnost v Repnjah na čast sv. Ksaveriju, vesel sem slave nje gove med kranjskimi Slovenci. Čeravno sem bil bolan, ves zavezan po obrazu in sem neprenehoma kašljal — sem bil vender sredi bolezní te devetnice tako vesel, da še nikoli nobene ne tako. Še le hvalil sem Gospoda, da mi je dolgo bolezen poslal, ker javaljne bi bil jaz imel to devetnico v Repnjah, ko bi bil zdrav.

Ta bolezen mi je tudi pomagala k postnim govorom v cerkvi naši. Nisem mogel z očeti na misijon — in tako sem doma službo Božjo vse postne nedelje opravljal. In spet sem vidil vsako nedeljo natlačeno cerkev pri postnih govorih ob četert na devet. Iz Ljubljane, celo iz Šmarije, spod Ljubljane, so hodili pobožni ljudje v našo repnjiško cerkev. Spovedovanja pa od ranega jutra do temne noči toliko, da so nove žagradne vrata

podreti hotli. In to ne samo par dni, to je šlo dan za dnevom naprej, nepretergoma.

Prišel je praznik Oznanjenja Marijnega. Želel sem véliki altar ozaljšati za prvi pomladnji praznik Matere Božje, a manjkalo mi je zelenja živega zanj. Berž ko to zvejo v Ljubljani pobožne duše — že pošljejo cvetko za cvetko gori. Sama predstojnica uršulink, mati Ivana, nalašč pošlje deklo z rožami v Repnje dan poprej. Zdaj je brat zares živi, zeleni vert sredi puste zime na veliki altar postavil in Marijo sredi cvetok miljenih — bil je to v resnici lep, ljubeznjiv pogled. Ljudém je ta praznik naša ljuba cerkva postala tako draga, da so se marsikterim veselja solze na licih lesketale.

In kdo bi si mislil, da se v malih Repnjah toliko ljudstva vedno viditi more. Nenehoma cingljá, zvonček bratu iz vrat v kuhinjo poje, da časi revež ne vé, kje mu glava stoji. Brat Marković pravi, toliko nima pri sv. Andreji vratar pri vratih opraviti, ko tu v Repnjah jaz. Od petih zjutraj do 7, 8 zvečer vedno zvončká.

Zares viden blagoslov Božji počiva nad Repnjami. — V naši cerkvi nihče ne govori, celo mali dečki in deklice ne, ker vejo, da ima brat naš na to paziti. Lepo je gledati, kako dekličice in dečki ali molik ali pa knjižico v rokah deržé in molijo ter prebirajo, ali vsaj preišljevaljoče gledajo. Nimamo stolov v cerkvi, zato ženstvo večidel vse kleči po njej, moški pa na glas rožnivenec molijo, ali pa okoli spovednic, sosebno o nedeljah in praznikih, nagujeteno kleče. Ljudi pa je v naši cerkvi od vsih krajev nabranih, z vsih vetrov, Notranjcev in Dolenjcev, sosebno pak obližnjih Gorenjcev. Celó iz nekdanje ipavske duhovnije, iz Črnega verha so ljudje v naši cerkvi ob sabotah in praznikih. V resnici, presv. Serce Jezusovo dobiva čast od pokrajin kranjske zemlje, celó daljne Štajerke ga pri nas časté.

## Razgled po svetu.

**Avstrijansko.** Deržavni zbor je sklican na 22. tega mesca; deželni zbori se pričnó mesca sušca. — Denarni stan v pruski deržavi, kakor je kazal denarni minister, ni cveteč. — Francozi bodo, kakor vse kaže, dotlej rudečkarstvo pestovali, da jih bo Bizmark še do kosti enkrat premlatil!

**Prusko.** (*Marpinške dogodbe.*) (Konec.) Ker se luterani in brezverci po mnogoterih potih prizadevajo, da bi prikazen presv. Device storili neverjetno, sem sklenila sledečo naznanilo oznaniti. L. 1866, v 53. letu moje starosti, mi je bila desna noga tako oslabela in popolnoma odmerla, da sem se zamogla le s pomočjo palice kaj malega premikati. Zdravnik Braunek, ki me je leto in dan ozdravljaj, je mojo bolezen proglasil za protin, in mi je vsled moje starosti odrekel vsako upanje do ozdravljenja; potem mi je dohtar Herman zdravila dajal, ktere je pa čez 8 mesecev nehal dajati, češ, da je moja bolezen neozdravljiva. Tako sem se celih 9 lét vlačila ob palici s težavo, za daljne hoje sem bila nezmožna; v cerkev so me morali voziti, in sa. zakramente tudi večkrat na dom prinesli. Dan popred, preden so bili vojaki oblegli Marpingen, sem se dala na édužni kraj prenesti. Ondi sem pokleknila, in nar mlajši izmed treh znanih deklin mi je položila mojo roko na ravno tisto mesto, kjer so, kakor je rekla, počivale noge preblazene Device; in potem mi je ukazala, naj 8 dni molim molitvi: „Pridi sv. Duh“ in „Pod tvojo pomoč“, vsak dan enkrat. Otrok me je še popred opomnil, da sem svojo palico naslonila na glavo svete Device, in toraj je precej odmaknil moj zraven stoječi sin palico.

Potem so me zopet na vozu domú prepeljali, kjer sem ukazani molitvi opravljala, in tretji dan me je bolezen popolnoma zapustila, tako da sem zamogla brez palice hoditi, in od tistihmal nisem občutila najmanjše bolečine. Brez palice sem šla v cerkev in nazaj, kar mi ni bilo moč že 9 lét. Ta resnični dogodek spoznam jaz in vsi, ki me poznajo in so vidili moje ozdravljenje, za čudež Božji, ki ga je Bog storil na priprošnjo njegove presv. Matere, in kličem vsakega, kdor tega noče poterčiti, naj dokaže, da ni to čudežno ozdravljenje. — Podpisane priče potrjujejo, da so poznale moj bolehaasti stan, in da so zdaj prepričane mojega popolnega ozdravljenja.

Priče: Frid. Krämer, Janez Schöneberger, Peter Kiefer.

V Mainzweiler-u, 15. sept. 1876.

Marija Zimmer, vdova Jochem.

Katarina Šult je terpela osem tednov bolečine v desni roki, ktera ji je bila poslednjič čisto oterpnila, kakor bi bila mrtva. Zdravnik je imel to za mrtudni napad. Drug zdravnik ji je deval roko po trikrat na dan na električni kolovrat, tako da ji je bilo desno pleče močno zateklo in ji je delalo velike bolečine. Ker so bile vse zdravila zastouj, je šla 12. julija v Marpingen k milostnemu studentu pit vodo in si zmivat roko. Ko so ji deklice (ktere so imele sicer Marijino prikazen) roko pošlatale, je začutila v nji gorkoto in življenje, in štiri dni potem je bila popolnoma zdrava.

Sedem in štiridesletna Marija Krämer je imela 17 lét terganje po udih ali protin. Večidel je bila v postelji, zdrávil jo je pět zdravnikov, vsi brez uspeha. 13. julija t. l. se je peljala v Marpingen in je bila v gozdu, ko so vojaki prišli. Pila je iz studenca in bolečine so ponehale. Ko je prišla domú in se vlegla zvečer v posteljo, je čutila grozne bolečine, kakor bi se bile tergale vse kosti po nji. Od takrat ni imela nobene bolečine več in je čisto zdrava.

**Nemško-Rusko.** (Narod zoper narod!) Znati je, pravijo, da prijaznost med Rusijo in Nemčijo prihaja hladna. Berlinski dnevniki tarnajo, da več Nemcev, ki so imeli službe v Rusiji, je odpravljenih samo zato, ker so Nemci, n. pr. g. Reutern, ki je bil denarni minister. Meržnja naroda zoper narod je res gerda reč. Treba pa je, da so sami do drugih prijazni in postrežni, predenj drugim kaj očitajo; ako bi n. pr. kdo protestanske in judovske berlinske časnike poprašal: koliko ima Prus ruskih slovanskih državljanov v svoji službi, kdo vé, kakšen bi dobil odgovor? Naj se Prus in Rus postavita na katoliško podlago in naj se keršanski nauk spolnuje, potlej se nobenemu ne bo pritoževati. Sploh je pa v resnici današnji prežalostna reč, da čedalje huje narodi zoper narode vstajajo. To pa počenjajo naj bolj tisti, ki tajé podobo v človeku. Pa čemu to? Ako ste vsi opičjega ali žabjega rodú, je pač malo na tem, naj je kdo Turk, Nemec ali Slovan: opice in pufci ste, — pa je vse!

**Drobne novice.** V okrajini Sutčenski v Kini je skipelo novo preganjanje kristjanov. Pomorjenih je 30–40 ljudi in njih veliko ranjenih. Če se bo „barbarska“ in „olikana“ svoboda tako košatila, se utegne kmali prašati, če je še kakikot na „svobodni“ zemlji, kjer je še kaj svobode! — Bosenški vstajniki zahtevajo v spomenici do carigradskega posveta: 1. naj se bosenškim kristjanom polovica vsega zemljiša dá v lastino; 2. požgane hiše in cerkve na 200.000 čez mejo pobeglim Turk zopet pozida; 3. v B. sni naj se postavi keršanska vlada; 4. naj se resno strahujejo vsi Turki, kteri so s kristjani gerdo delali; 5. vsim Turkom v Bosni naj se orožje uzame. Enaka spomenica se pripravlja v

Bulgariji. — Pruske volitve v državni zbor kažejo, da na Nemškem se spleta šiba za bizmarkovske grehe. Veliko rudečkarjev dobiva silno število glasov v Berlinu in po drugih mestih. — Kardinal Morichini, nadškof v Bolonji, je postal tajnik spomenikov pri Nj. Svetosti, in na njegovo mesto je izvoljen dosedanji škof v Veroni, milgap. Al. Canossa. — Napoleonovci v Parizu so 10. t. m. s posebnim blišem hotli obhajati v Parizu obletnico po Napoleonu III, pa nobeden župnikov se ni našel, ki bi bil vero hotel obračati v službo strančarstev; v ponedeljek potlej je bila sv. maša v cerkvi sv. Avguština, opustilo pa se je vse, kar bi dalo cerkvenemu opravilu kako politiško lastnijo.

## Cret in sad zveste molitve.

### Zahvala.

Prav serčno zahvalo Naši ljubi Gospej presvetega Serca naznanuje za mater M. B. njena hči A., ker precej, ko so bili mati bratovšini priporočeni, se jim je zljajšalo in zdaj že spet zamorejo delati.

### Prošnje.

Št. 1. A. Z. iz Ljubljane je priporočena bratovšini Naše ljube Gospé v velikih dušnih in telesnih potrebah za pomoč in polajšanje, ako je Božja volja.

Št. 2. Neka žena priporočuje svojega moža v bratovsko molitev v velikih dušnih in telesnih potrebah.

Št. 3. Neki mlad bolnik iz Ljubljane, ki ima veliko zaupanje na prošnjo Naše ljube Gospé, se priporočuje v bratovsko molitev, da bi bil tudi zdaj uslišan in se ozdravil, če je Božja volja.

Št. 4. Postaren človek je zlasti v oziru na um in zdravje v bratovsko molitev priporočen.

Št. 5. Enako je prav živo priporočen bratovšini Naše ljube Gospé presv. Serca neki bolnik, da bi se spreobernal in z Bogom spravil.

Št. 6. Neka družina z Gorejskega se v dušnih in telesnih potrebah živo priporočuje priprošnjam bratovskim Naše ljube Gospé in sv. Jožefa, po katerem so bili že večkrat ulišani v svojih potrebah.

### Družbine zadeve.

Mesca novembra in decembra je bilo zopet na novo zapisanih 1539 novih udov v bratovske bukve Naše ljube Gospé presv. Serca; vsih skupaj je tedaj le pri naši podružnici vpisanih že 55.965 udov, in to v dveh letih od 1. prosinca 1875 do 1. prosinca 1877. Naša ljuba Gospá presv. Serca nas v resnici sama vabi, da jo pod tem naslovom častimo. Hitro razširjanje te bratovšine, ne številne milosti, ktere se v „Danici“ in v „Monat-Rosen“ beró, in še več družega nam glasno spričuje, da Marija želi, naj jo tako imenujemo, in nam potrjuje zaupanje do Nje, ko nas kliče k sebi, rekoč: Pridite k meni, ki vas težé grehi in stiskajo nadloge, pridite vsi, ki ste žalostni in brez tolažbe, ki sem upanje brezupnih. Zatecite se k meni, ker jaz sem tista pot, ki pelje do studenca žive vode.

## Listek za raznoterosti.

### Hvala duhána.

Duhán! duhán! predraga vseh rastlin!  
Kolumbu \*) braniš ti povsod spomin,  
Po tebi Pane, Hernandez slovi,  
Nikot-u \*\*) imé nikdar se ne izgubi.

Vseh enoletnih ti rastlin si čast,  
V palači, v koči ti imaš oblast;  
Povsod slové tla novega svetá,  
Kjer želišče prežlahtno si domá.

Zato povém, kar mislim, brez strahú,  
Da terta s sadom, brez sadú  
Mi toliko nikoli ne veljá,  
Kot ti rastlinica preblažena!

Brazilija za barvo les rodí,  
O Moki se po svetu govori,  
Da kave dobre res imá dokaj,  
Ponuja tujim kupcem jo v prodaj:

A Kuba \*\*\*) slavníše je še imé,  
Kot uni bili ste kedaj obé,  
Naj godnejša so tu duhanu tla,  
Od tega Kuba slavo vso ima!

Kdor je prijatelj tebi mnogo lét,  
Bo vredno číslal te, predragi cvét!  
Bo vedel, kaj ti vse dobrót delíš;  
Da glavo, včasí še serce zvedriš.

Da vedam si prijatelj davno znan,  
Je svetu jasno kakor beli dan;  
Da mračne muhe ženeš iz glavé,  
Učeni že od nekda j govoré.

Če tudi nosom tenkim berco daš,  
Moj lastni nos ko dimnik mi kobraš,  
Če mi po knjigah, rutah delaš gnoj;  
Si vendar vselej le tovaršek moj!

Če v ákatlici, duhán, je tebe dost',  
Enaka vsaka mi je narodnost:  
Če si Tirolec, Oger ali Hervat,  
Si mi priljubljen, kot edini brat. \*\*\*\*)

\*) Kolumb je iznašel Ameriko in s tim bil vzrok, da je prišel tobak v Evropo. Španjci so na otoku Hajti vidili ljudi, ki so tabak pili, tako tudi po družih otocih večerne Indije. Služile so jim pri tem nekake smodke, ki so jih imenovali „tabak“.

\*\*) Nicot, francoski poslanec, je to zeliše l. 1560 prinesel iz Lisabona v Pariz in je tabak razširil po Francoskem. Po njem se imenuje v latinskem to zeliše Nicotiana (namreč herba).

\*\*\*) Kuba, otok, daje po 610.000 centov tobaka na leto.

\*\*\*\*) Italijani, Francozi, Angleži, Nemci tobak kadijo (fummare, funer, to smoke, rauchen); Arabci in Slovenci ga pijejo (ešreb dohán, pijem tobak); Rusi, Čehi i. d. ga kurijo (kurit', kauriti); Hervati pušijo; Madjari kadé (füstölni), pipcajo (pipázni), ali pa tabakajo (dohanyozni). — Kmalí potem ko so tobak znali puhati, piti, jim to ni bilo dosti, temuč jeli so ga celo v nosnice, in nekteri še celó v usta tlačiti: nosljati, čikati; poslednji izmed teh so naj večí pujsi! Vr.

**Iz Ljubljane.** (Zastran volitve v odbor „slovenske Matice“.) Na posebno prošnjo Matičinih udov naznamimo, da je mnogostranska želja ta: Naj se pri volitvi odbora 24. tega mesca gotovo voli v Matičin odbor čast. gosp. Karol Klun, srenjski odbornik ljubljanskega mesta itd.

**Duhovsko podporno društvo ljubljanske škofije** ima svoj véliki zbor 24. t. m. o 10<sup>1</sup>/<sub>2</sub> dopoldne v Virantovi hiši.

**Slovensko čebelarско društvo** v Ljubljani ima svoj 4. občni zbor 23. t. m. ob 2 popoldne v dvorani katoliške družbe v Virantovi hiši.

**Podobe naše ljube Gospé presv. Serca Jezusovega**, prav lepe, v barvnem tisu, 16 palcev visoke in 11 palcev široke, po 55 kr. smo vidili pri bukvarji g. Gerberji.

**Pri Zidanem mostu**, 15. pros. Strašna nesreča se je pripetila danes v našem obližji. Pod hribom blizu postaje stale so tri hišice, v katerih so prebivali delavci tukajšne ólarice s svojimi družinami. Danes zjutraj o 1<sup>1</sup>/<sub>2</sub> porušil se je hrib valed vednega deževanja in pokopal uboge reve pod težko odejo, čvetero odraslih in devetero otrok. Do poludne izkopali so še le enega otroka, se vé, da vsega zmečkanega, — tudi eno kokoš, ktera je bila — čudo — še živa. Bog daj umerlim večni pokoj.

† **Anton Baštijančič**, župnik pri sv. Ivanu v Verdeli, poleg Tersta, je 13. t. m. po kratki pa mučni bolezni, katero je preterpel z občudovanja vredno vdanostjo v voljo Božjo, previden s ss. zakramenti, mirno v Gospodu zaspal v 68. letu starosti. — Žalujoča rod-bina raznanja britko zgubo pokojnega velečestitega gospoda prijateljem in znancem in priporoča jim njegovo dušo v molitev. Pogreb s sv. mašo je bil v torek, 16. t. m. ob 9 zjutraj.

**V Mariboru**, 14. pros. (Birmovanje.) Milostljivi gosp. knezo-škof Lavantinski bodo v t. l. v Staroterški, Velikonedeljski, Zaverški, Mariborski dekaniji — ob desnem dravskem bregu (izjemši predmestno faro sv. Magdalene v Mariboru) in v Hočih delili zakrament sv. birmе, in sicer v Hočih in poslednje imenovanih dekanijah v drugi polovici mesca aprila in v prvi polovici mesca maja, v Staroterški dekaniji pa pozneje. Posamezni dnevi se bodo o svojem času naznanili.

**Časniška kuga.** „Gospodar“ v Mariboru pravi, da se ljudém po deželi vsiluje frajmavrarski list „Dorfbote“. Mavtarskih listov se je ravno tako bati, kakor „mavtarskih ljudi“ v hiše, družbe, družbine odbore, ker taki, ki so sami okuženi, nimajo drugega namena, kakor da bi vse okužili. Pij IX vedno svari pred „belijalom“, ki se pod raznoterimi podobami vmuzuje med poštene, da bi jih oskrunil.

**Tolovajski junci** v Brašlovicah, kakor pripoveduje „Gospodar“, so štirikrat v eni noči planili na hišo nekoga kmeta, mu pobili vse okna, in bili bi ga zaklali, ako bi ga bili dobili. „Ant“ že vedó tepci, da leskova mast več ne teče! — V Verbovici je pa sv. Štefana dan pasterk svojega óčma s sekiro ubil! — Zijalasti in hudovoljni ljudе imajo navado, da pastorkе na vso moč hujskajo zoper mačehе, morebiti tudi zoper óčme (óčuhe); potlej ni čudo, ako se kaka nesreča zgodi. Óčmi in mačehе naj pastorkе ljubijo kakor svoje otroke; pastorki pa naj jih spoštujejo kakor svoje lastne starše, — to je keršansko.

**Kolika ravnopravnost!** Bilo je une dni po dunajskih liberalnih listih veliko lagoja zaradi nekoliko — boje „nedolžnih“ — judov, ki so neki morali pribežati z Rumunije na Avstrijansko. Sedaj ravno tisti listi naznanujejo, da so presilovali, in to ni bilo vredno tolikoga kriča. — Prašati pa bi se smelo, zakaj ti časniki nimajo besedice za terpljenje katoličanov po bizmarkov-

stvu? Ne le škofe in duhovne v ječe zapirajo in preganjajo iz dežele, tudi tri nedolžne otročiče so zaperli v neko napravo za bolehnice, ker so rekli, da se jim je Marija prikazala. Naj bi kdo terdil, da se mu je Lutrova „Katerca“ prikazala, — čisto gotovo bi se mu las ne skrivil zato.

**Bésnost zoper mir merličev.** V mladolaški zbornici je nasvetoval nekak Bertani, naj se izkopljejo vse kosti po italijanskih pokopališčih, in naj se mu za gnoj prodajo, kdor bi zanje največ ponujal. Ta „zali predlog“ je res vzet v pretres. — Naj bi se pa raji malo počakalo, da še Bertanov „koš“ zraven pride, ki utegne gnojiti za več družih!

**Zopet maslo poštenjakov.** Večkrat nam je na uho bilo, n. pr. Garibaldi, Gambetta ali kateri taci, je še eden redkih „poštenjakov“. Ravno zdaj pa poroča eden rudečkarških listov — „Defense Social“ — sam, da francoska vlada pogrēša izkazov za več kot 247 milijonov frankov iz leta 1870. Ravno takrat so gospodarili gospodje: Gambetta, Esquiros, Gent, Delpech in drugi možje „s čistimi rokami“, ali kakor jih sicer liberalci radi imenujejo: „poštenjaki“. Kje je tedaj 247,959.355 fr. in 74 centezimov, za katere ni pobotnic? O tem bodo sodnije dajale svoje glase, pravi „Unità catt.“.

**Iz Jeruzalema** pišejo, da pretekle dni je bil ondi don Pedro, braziljski cesar. Pozdravit so ga šli nekteri konzuli, dasiravno je želel kakor neznan ostati. Ostal je v Jeruzalemu 9 dni; on in pa cesarica sta se obnašala spodbudljivo. Cesar je peš prehodil „Via dolorosa“ (križev pot); na Kalvariji (v cerkvi Božjega groba) so mu ponudili sedež, pa ga ni sprejel; bil je pobožno pri sv. Obhajilu.

**Pota brezvércv.** V Filadelfiji je umrl neki razvpit Curletti, grizen od tork svoje hude vesti, kakor piše „Eco“. Le-tá je bil priserčen pajdaš Kavurjev, ki ga je rabil v naj težavnejših početjih prekucijskih, da sta delala lačno „edino Italijo“. Toda pajdaštvo brezbožnih je kratko; prijetla sta se sperla in Curletti se je umaknil v Belgijo. Tam je dal na svitlo bukve, v katerih je razodel Kavurjeve skaze in povelja, ki jih je dobival od njega, da bi se bolje naredila „edina Italija“, t. j., da bi se hujše sterpinčila in izstradala Italija. Liberalci pa so pokazali, kako sladko ljubijo tiste, ki so jim poprej služili, in so rekli, da Kavur je zato odpravil Curletti-a, ker je spoznal, da je tolovaj (assassino)! To je prav „liberalsko opravičenje“! Curlettovih razkritij pa tudi s tem ne morejo utajiti. Kavurjeva reč ima dve strani. Vojno stran je izvršil Napoleon III, zato ga je plačal njegov učenec Bismarck pri Sedanu; mišjo stran pa politika in diplomacija Kavurjeva, plačo so mnogi že prejeli, drugi jo imajo v grizenji vesti.

**Poslednje novice.** Shod keršanskih pooblaščenecv za mir v Carigradu prijenjuje, Turk pa muhasto odbija. Misli si blezo: za odjenjanje je še zmeraj čas. 15. t. m. v seji niso zopet nič opravili, in pravijo, če se ta teden v dve glavni zahtevi (zarad volitve nekterih poglavarjev in nadzorstva tujih vlad v zboljševanju) Turk ne vdá, da bodo poslanci zapustili Carigrad. — Med tem pa Turk iz Dobrudže Bulgare zopet zapira in v Azijo vlačí.

### **Iskrice Ignacijanske**

za drugi mesec.

24. Če je treba od Boga znamenj izprositi, jih je več in svetlejših izprositi zavoljo zgolj spolnovanja zapo-

vedi, kakor zavoljo spolnovanja evangelijskih svetov. (S. Ignat. apud Guartem. cap. 22.)

Živalski človek ne zapopade, kar je duhovnega; če sliši Kristusove svete, jih ne razume; on gleda na breme in se ne meni za duhovno mazilo; vidi sicer lupino, ne pa zerna, do katerega slabota njegovih oči ne seže. Zato jih je tako malo ginjenih od evangelijskih svetov.

To je veliko znamenje ljubezni Božje do tistih ljudi, katere svojih svetov vredne storí. Kolikor je razmera sinov boljši, kakor razmera hlapcev; toliko večí je predbrotljivega Boga ljubezen do tistih, katere povabi k sreči, da so njegovi sinovi.

Vedno so dela manjši, kakor sklepi. Če se samo jarmu postav podveržeš, si blizo tega, da boš premagan od skušnjave tudi ta jarem otresel.

Naj boljše si izvoliti, kjer je dovoljeno, nad tem si ne bo noben pameten pomišljal. Gotovo imamo raji, kakor negotovo; in zakaj naj bi bila tedaj skerb za dušo manji in za njeno zveličanje niží?

25. Za čednost nekoliko neukreten duh si bo pridobil dvojne zasluge, če se hrabro samega sebe premaguje, in bo potem tiste prekosil, katerim njih krotka in počasna duša ne dá čisto nič opraviti. (S. Ignat apud Bart. l. IV. §. 12.)

Slabo sodi tisti, kateri po navadi obnašanja sodi čednost. Ne kako se kdo zunanje dela, temveč kako se notranje premaguje, na to je gledati, da se dobí prava mera čednosti.

Velika dobrota narave je, hoteti si prizadevati; če se pridruži potem delo, se bo v kratkem času toliko doseglo, da prizadevanje izvrši, kar je bila narava odpovedala.

Nobeno serce ni tako terdo, da bi se po prizadevanji ne omečilo. Pomočnica narave je navada; ona zná prirojeno lastnijo tako prikrivati, ali tako predrugačiti, da je že jagujeta naredila iz levov. Nekaj se je treba derzniti...

### **Škofrske spremembe.**

**V Ljubljanski škofiji:** Č. g. Kozma Pavlič, kaplan v Šentvidu pri Ljubljani, je dobil duhovnijo Šmartno pri Kamniku; na njegovo mesto pride č. g. F. Marešič, kaplan na Brezovici.

**V Terzaški škofiji:** Č. g. Alojz Brozovič gre za duh. pom. v Operto (Portole). — Č. g. Andrej Hrovat za namestnika v Pasjo vas. — Č. g. Anton Bastijančič, župnik v Vendelu pri Terstu, je umrl 13. t. m., tako tudi 8. t. m. č. g. Jože Kutnar, dekan v pokoju. R. I. P.

**V Lavantinski škofiji:** Prestavljena sta čč. gg. kaplana: Pavel Hrovat k sv. Jakobu v Dolu, in Lovro Obrán k sv. Emi.

### **Dobrotni darovi.**

Za pogorelce v Logatcu: Č. g. Prim. Šubic, kurat v Koprivi, 2 gl. 88 kr.

Za sv. Očeta: Neimenovana roka iz Vodice 5 gl. — Gnja. L. R. po g. J. D. 1 tol. za 1 gl. 50 kr. — Neimenovan 1 gl. v dober namen s prošnjo sv. blagoslova.

— Iz Mavčič po čast. gosp. fajmoštru 8 gl.  
Za afrikanski misijon: Z Zaliloga 3 gl.  
Za sv. Detinstvo: Iz Železnikov 2 gl.